

GİRİŞ

Bursa SMD tarafından Yıldırım Belediyesi işbirliği ile düzenlenen "Yıldırım Beyazıt Külliyesi: Karşıla(ş)ma Öğrenci Mimari Fikir Yarışması" jürisi, yarışmaya teslim edilen 21 projeyi değerlendirmek üzere 05 Haziran 2026 tarihinde bir araya gelmiştir. Asil jüri üyeleri Didem Akyol Altun, Kurtul Erkmen, Meral Oğuz Bol, Murat Cellat, Seden Cinasal Avcı; Yedek jüri üyeleri Serkan Topçu, Nevzat Kasal, Danışman jüri üyeleri Ayça Karahan, Ayten Başdemir Taciroğlu, Can Şimşek, Gökhan Yıldız, Raportörler Ahmet Saim Kılınç, Esra Seymenoğlu, Sadık Akşar'ın katılımıyla gerçekleşen değerlendirme sonucunda, yarışmaya sunulan projeler arasından üç eşdeğer ödül, üç eşdeğer mansiyon ödülü ve üç satın alma ödülü verilmesine karar verilmiştir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME TUTANAĞI

Jüri öncelikle alanı gezerek bir kez daha inceleme ve değerlendirmelerde bulunmuştur. Değerlendirme Toplantısı Yıldırım Belediyesi Kütüphanesi Toplantı Salonu'nda 05/06/2026 tarihinde başlamıştır. Raportörlük, dijital olarak teslim edilen 21 projenin inceleme sonuçlarını jüri üyeleri ile paylaşmıştır. Buna göre, teslim klasöründe öğrenci belgesi eksik olan 2 proje ekibinden belgelerin talep edilmiş olduğu belirtilmiştir. Ayrıca 21 numaralı projenin paylaşım bağlantısındaki sorun çerçevesinde kendisinden yeni bağlantı istendiği, talebe yanıt olarak kısa sürede güncel bağlantının iletildiği ve belgelere erişildiği aktarıldı. Jüri, oy birliği ile tüm başvurularının kabul edilmesine ve değerlendirmeye alınmasının uygunluğuna karar vermiştir.

Bir saat süresince jüri üyeleri, sunulan projelerin tümünü bireysel olarak detaylı bir şekilde incelemiştir. Sonrasında ortak tartışma ve incelemelere geçilmiştir. İlk eleme turunda, jüri tarafından yapılan değerlendirme sonucunda 2; ikinci eleme turunda 7 proje elenmiş ve 12 proje üçüncü eleme aşamasına alınmıştır. Üçüncü eleme turunda 12 projenin tüm detaylarını derinlemesine değerlendirerek ödüle layık görülen 6 proje belirlenmiştir. Bu aşamada yapılan puanlama sonucunda ödül grubu sıralanmıştır. Değerlendirmenin detayları aşağıda aktarılmıştır.

1. TUR

1. elemelerde, verilen proje sınırları dışında ve alanla ilişkisi kurulmamış olmaları gerekçesiyle 8 ve 14 sıra numaralı projelerin elenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

2. TUR

2. elemelerde, 2, 3, 4, 5, 7, 13, 15 sıra numaralı projeler elenmiştir. Eleme gerekçeleri ve oylama aşağıda gibidir.

2 sıra nolu proje- Alanın topografik özelliklerinden yararlanarak yeni işlevleri büyük ölçüde zemin altına yerleştirmesi ve açık alan sürekliliğini korumaya çalışması olumlu bulunmakla birlikte; proje boyunca üretilen analizler ile geliştirilen mekânsal öneri arasında yeterince güçlü bir bağ kurulamaması, ortaya çıkan mimari dilin genel-geçer tavrı, fazlasıyla yapısal üretime odaklanması ve açık, yarı-açık karşılıklı olası ilişkileri üzerine yeterince öneri geliştirmemiş olması, kotlar arası erişim problemleri ve plan çözümlerini algılamaya engel olan sunma biçimi eleştirilerek oybirliğiyle elenmiştir.

3 sıra nolu proje- Geleneksel ve belleğe yönelik unsurlara ilişkin farkındalığı, alana çocuklar, gençler, yetişkinler, yaşlılar gibi farklı kullanıcı grupları üzerinden kullanım senaryoları geliştirme niyeti olumlu bulunmakla birlikte; fikirlerin büyük ölçüde kavramsal ve niyet düzeyinde kaldığı, bu yaklaşımların mekânsal karşılıklara dönüştürülemediği eleştirilerek 4/1 (karşı oy: D.Altun) oy çokluğuyla elenmiştir.

4 sıra nolu proje- Bursa'nın tarihsel kimliğinde önemli bir yere sahip olan kemer formunu soyutlama çabası ve bu yaklaşımı erguvan rengi üzerinden bütüncül bir tasarım diline dönüştürme isteği olumlu bulunmakla birlikte; önerinin büyük ölçüde imgesel ve grafik bir kurgu üzerinden ilerlediği, geliştirilen kemer elemanlarının mekânsal ve işlevsel karşılıklarının yeterince ortaya konulmadığı, alan içerisinde dağınık biçimde konumlandırılan elemanların, güçlü bir mekânsal organizasyon oluşturamadığı ve Külliye'nin tarihî ve mimari karakterini zayıflatan etkisi, bu çerçevede önerinin alana katkısının net olmaması eleştirilerek oy birliği ile elenmiştir.

5 sıra nolu proje- Yıldırım Beyazıt Külliyesi çevresinde erişilebilirlik, çocuk kullanımı ve gündelik kamusal yaşama ilişkin çeşitli müdahaleler geliştirme çabası olumlu bulunmakla birlikte; proje genelinde önerilen müdahalelerin birbirleriyle ve alanın tarihî-mekânsal karakteriyle bütünleşen tutarlı bir tasarım dili oluşturamaması, farklı noktalara yerleştirilen elemanlar ve mekânsal düzenlemelerin parçalı bir görünüm sergilemesi ve bütüncül bir kamusal kurgu üretmekte yetersiz kalması, arazinin topografik yapısı ile görseller arasında uyumsuzluklar bulunması eleştirilerek oy birliği ile elenmiştir.

7 sıra nolu proje- Kavramsal bir çerçeve oluşturması ve bu yaklaşımı bütün paftalara yansıtan tutarlı bir grafik dil geliştirmesi, alanın farklı kullanım yoğunluklarını ve karşılaşma potansiyellerini analiz ederek bunları tek bir üst örtü sistemi üzerinden ilişkilendirme çabası olumlu bulunmakla birlikte; önerinin büyük ölçüde gölgelik ve üst örtü tasarımına odaklanması ve bu müdahalenin ötesinde güçlü bir mekânsal üretim ortaya koyamaması, üst örtünün işlevsel ve biçimsel kararlarının hangi gerekliliklerden türediğinin yeterince açıklanamamış olması, bu doğrultuda önerinin mekânsal katkısının sınırlı kalması ve üst örtü müdahalesinin alanın ihtiyaçlarıyla yeterince ilişkilendirilememesi eleştirilerek oy birliği ile elenmiştir.

13 sıra nolu proje- Girişte meydanlaşma, sosyal kullanımın artırılması ve satış stantları gibi günlük yaşamı destekleyen işlevlerin düşünülmüş olması, mevcut Medrese yapısının yeniden işlevlendirilmesine yönelik öneriler ve farklı kullanıcı gruplarını hedefleyen program çeşitliliği olumlu bulunmakla birlikte; çok sayıda farklı müdahalenin bir araya getirilmesi nedeniyle parçalı bir karakter göstermesi; bunlar arasında güçlü bir mekânsal ve kavramsal ilişkinin olmaması, renk, malzeme, doku, vb. ile tasarım dili bütünlüğünün kurulamamış ve tarihi çevre ile kurduğu ilişkinin yeterince olgunlaşmamış olması eleştirilerek oy birliği ile elenmiştir.

15 sıra nolu proje- Giriş meydanı, su öğeleri, dijital deneyim alanları ve medresenin yeniden işlevlendirilmesine yönelik öneriler, külliye yaklaşımı tanımlama çabası olumlu bulunmakla birlikte; özgün bir mekânsal öneri geliştirememesi, alan içerisinde önerilen müdahalelerin parçalı bir kurgu oluşturması ve aralarında bütünlük kurulamaması eleştirilerek oy birliği ile elenmiştir.

3.TUR

3.elemede, 1, 6, 10, 18, 19, 20 sıra numaralı projeler elenmiştir. Eleme gerekçeleri ve oylama aşağıda gibidir.

1 sıra nolu proje- Külliye pasif bir tarihsel nesne olmaktan çıkarıp gündelik yaşamın parçası haline getirmeyi amaçlaması, alanı bütüncül ele alan, üst kottan bir sunarak tarihi dokunun görünürlüğünü artırmayı hedeflemesi olumlu bulunmakla birlikte, güçlü strüktürün tarihi yapının önüne geçen ölçeği ve baskınlığı, önerinin yerleştiği alanın belirgin eğimli topoğrafik karakterine rağmen eklenen yapısal sistemin araziye düz bir alana yerleşir gibi oturması ve topoğrafya ile kurduğu ilişkinin yeterince olgunlaşmamış olması, yapının çevresinde üst kotlardan sürekli bir dolaşım imkânı sunulurken alt kotta tanımlanan kamusal yaşantının bu sistemle kurduğu ilişkinin parçalı kalması ve görsellerdeki temsiller arasında yer yer tutarsızlıklar bulunması eleştirilerek oy birliği ile elenmiştir.

6 sıra nolu proje- “Hem-hal” kavramı üzerinden geliştirilen yaklaşım başarılı bulunmakla birlikte, yapılan analizlerin tasarım kararlarına nasıl dönüştüğünün yeterince net olmaması, kamusal açık alan, etkinlik yüzeyi ve yapı programı arasındaki ilişkinin belirsizliği, önerilen mekânsal organizasyonun alana üç boyutlu yerleşiminin, ziyaretçinin hangi noktalarda yapının üzerine çıktığının, hangi noktalarda altından geçtiğinin, dolayısıyla topoğrafyanın mekânsal deneyime nasıl dönüştüğünün yeterince anlaşılmıyor olması eleştirilerek 4/1 (karşı oy: S. Cinasal Avcı) oy çokluğuyla elenmiştir.

10 sıra nolu proje- Külliye içerisinde önerdiği hafif ve geçirgen üst örtü sistemiyle tarihî dokuya baskın bir nesne eklemek yerine mevcut mekânsal deneyimi desteklemeyi hedeflemesi; esnek kullanımlara olanak tanıyan, farklı etkinlik ve karşılaşma biçimlerine uyarlanabilir yapısı olumlu bulunmakla birlikte; önerilen üst örtü sisteminin mekânsal deneyime ve kullanım senaryolarına ne tür bir katkı sunduğunun, işlevsel karşılığının net olmaması, Medrese'nin yan bölgesinde büyük düz bir platform şeklinde yanlış düzenlenmiş olması gibi alanın belirgin eğimli karakterinin büyük ölçüde kaybolduğu topoğrafyanın temsilinde ortaya çıkan tutarsızlıklar eleştirilerek 4/1 (karşı oy: M. Cellat) oy çokluğuyla elenmiştir.

18 sıra nolu proje- Alanın belirgin topografik karakterini tasarımın temel girdisi olarak ele alması ve yapıyı arazi içerisine gömerek tarihî silüet üzerindeki etkisini azaltmaya çalışması olumlu bulunmakla birlikte çizgisel gölgelik ve dolaşım sistemi tasarım açısından yeterince geliştirilmemiş, tarihî çevreyle kurduğu ilişki bakımından yeterince

olgunlaşmamış olması, projenin önemli bir bölümünün kitap kafe işlevi etrafında şekillenmesi ve yarışmanın beklediği kamusal karşılaşma, kültürel etkileşim ve çok katmanlı kullanım potansiyeline ilişkin düşünce geliştirmemiş olması, fazlasıyla yapısal üretime odaklanması ve açık, yarı-açık karşılaşma olasılıkları üzerine yeterince öneri geliştirmemiş olması eleştirilerek 4/1 (karşı oy: D.Akyol Altun) oy çokluğuyla elenmiştir.

19 sıra nolu proje- Yıldırım Beyazıt Külliyesi'ni çevresindeki kentsel akışlarla ilişkilendirerek gündelik yaşamı yeniden alana çekme amacı taşıması ve mevcut kullanım örüntülerini detaylı analizlerle okumaya çalışması başarılı bulunmakla birlikte; oluşturulan lineer kamusal omurga ve ek yapısal sistemin, işlevsel olarak yeterince ikna edici bir karşılık üretememesi, Cami ve Medrese arasındaki aksa alternatif oluşturma gerekçesinin anlaşılabilmesi, analitik okumaların zenginliğine rağmen, bunlardan türetilen tasarım müdahalesi aynı ölçüde güçlü ve özgün bir mekânsal öneriye dönüşmemiş olması eleştirilerek 3/2 (karşı oy: S. Cinasal Avcı, M.Cellat karşı oyu ile) oy çokluğuyla elenmiştir.

20 sıra nolu proje- Yıldırım Beyazıt Külliyesi'ni yalnızca sınırları içerisindeki bir odak olarak değil, çevresindeki mahalle dokusu ve gündelik yaşam pratikleriyle birlikte ele alması olumlu bulunmakla birlikte; Külliye alanı içine yönelik mekânsal ve programatik müdahalelerin sınırlı kalması, farklı ölçeklerde üretilen müdahaleler arasında bir bütünlük kurulamaması ve Külliye odağını yeterince güçlendirememesi eleştirilerek 3/2 (karşı oy: D.Akyol Altun, M. Cellat) oy çokluğuyla elenmiştir.

4.TUR

Bu turda aşağıda gerekçelerle ödül grubu sıralanmıştır.

11 sıra nolu proje- Karşılaşma senaryolarını ve kullanıcı hareketlerini görünür kılmaya yönelik çabası, Araç odaklı dolaşımın geriye çekilmesi, yaya ve bisiklet hareketlerinin güçlendirilmesi, mevcut ağaç dokusunun korunması ve ahşap modüller aracılığıyla esnek kullanım alanları oluşturması, sert mimari müdahaleler yerine peyzaj ve hafif strüktürler üzerinden alanı dönüştürme isteği olumlu bulunmuştur. Kavramsal anlatısını mekânsal ve teknik düzeyde yeterince geliştirememiş olması, panolarda yoğun miktarda metin bulunmasına rağmen önerilen modüllerin nasıl üretildiği, nasıl çalıştığı, hangi sistemle kurulduğu ve farklı kullanım senaryolarında nasıl dönüşeceği net olarak açıklanamaması, mekânsal ve teknik karşılıklarının yeterince geliştirilememesi eleştirilmiştir. Sonuç olarak ahşap malzemenin kullanımı ve geri dönüştürülebilir, hafif müdahaleler önerme yaklaşımı tarihî çevreye daha kontrollü bir şekilde yaklaşılması açısından olumlu değerlendirilerek 4/1 (karşı oy: M.Cellat) oy çokluğu ile **Eşdeğer Mansiyon Ödülüne** layık görülmüştür.

16 sıra nolu proje- Ahmet Hamdi Tanpınar referansları üzerinden kurulan anlatı ve "müşterek eşikler" kavramsallaştırması, alanın tarihsel belleği ile güncel kullanım biçimleri arasında ilişki kurmaya çalışan düşünsel çerçeve, 3.Yardımlı Sokak'tan yaklaşımı da önemsemesi, Türbe çevresindeki daha sakin ve ikincil alanların da tasarımın parçası haline getirilmesi olumlu bulunmuştur. Bununla birlikte önerinin tarihî yapılarla kurduğu ilişkinin ağırlıklı sergileme veya enstalasyonun ötesine geçememesi, bazı mekânların günlük yaşama nasıl entegre olacağı ve nasıl kullanılacağına yeterince net olmaması, bazı görsellerde önerilen müdahalelerin ölçeği ile plan ve şemalarda aktarılan bilgiler arasında tam bir tutarlılık kurulamaması eleştirilmiştir. Tarihsel belleği güncel kamusal yaşamla ilişkilendirme çabası ve Külliye çevresindeki ikincil alanlara odaklanması açısından değerli bulunarak oybirliğiyle **Eşdeğer Mansiyon Ödülüne** layık görülmüştür.

21 sıra nolu proje- Yıldırım Bayezid Külliyesi'ni yalnızca kendi sınırları içerisinde ele almak yerine kent ölçeğinde ilişkiler ağı kurmaya çalışması, kentsel ölçekte başlayan ve alanın çevresine kadar uzanan kapsamlı analiz çalışması başarılı bulunmuştur. Ancak projenin, analiz ve araştırma yoğunluğunun aynı ölçüde mekânsal öneriye dönüşmemesi, önerilen müdahalelerin mekânsal karakteri ve kullanıcı deneyimine nasıl yansıtılacağına net olmaması, birbirinden kopuk üst örtüler ve bunların tarihi dokuya eklenmesi biçimleri eleştirilmiştir. Sonuçta projenin kapsamlı kentsel analizleri, Külliye çevresiyle birlikte değerlendirme çabası değerli bulunarak 3/2 (karşı oy: M.Cellat, M.Oğuz Bol) oy çokluğu ile **Eşdeğer Mansiyon Ödülüne** layık görülmüştür.

17 sıra nolu proje- Proje büyük ölçekli mimari müdahaleler yerine, farklı noktalara yerleşen mikro ölçekli kamusal elemanlar ve kentsel mobilyalar üzerinden yeniden canlandırmayı amaçlayan yaklaşımı, alanın mevcut kullanım alışkanlıklarını, kullanıcı tipolojilerini ve kamusal eşiklerini analiz ederek belirli davranış biçimlerini destekleyen bir sistematik kurmaya çalışması, Türbe ile yan sokak arasında kalan alanlara müdahale etmesi, alanın pasif kalan bölgelerini kamusal yaşama dahil etme çabası, "duraksama", "bir aradalık" ve "keşif" gibi davranış temelli alt

başlıklar üzerinden mekânsal karşılıklar üretmesi, müdahalelerin modüler bir sistem üzerinden tarif edilmesi ve alan genelinde tekrar eden, tarihi dokuya eklenilen bir tasarım dili oluşturması olumlu bulunmuştur. Bununla birlikte, önerinin hemen her boşluğa ve her potansiyel kullanım alanına müdahale etme eğilimi, kentsel mobilyalar ve modüler elemanlar zaman zaman alanın tarihi ve peyzaj karakterinin önüne geçen yoğunluğu, alanın bütününde güçlü bir görsel baskı oluşturarak öneriyi bir kamusal mekân tasarımından çok büyük ölçekli bir kentsel mobilya veya açık hava sergisi düzenlemesine yaklaştırması eleştirilmiştir. Sonuç olarak proje; güçlü kavramsal çerçevesi, davranış odaklı yaklaşımı, özgün sistematik ve kamusal kullanım senaryoları ve geliştirdiği sistematigi alan geneline tutarlı biçimde yayabilmesi nedeniyle başarılı bulunarak 3/2 (karşı oy: M.Cellat, K. Erkmn) oy çokluğu ile **Üçüncülük Ödülüne** layık görülmüştür.

12 sıra nolu proje- Yıldırım Bayezid Külliyesi'ni yalnızca yarışma alanı sınırları içerisinde ele almak yerine, çevresindeki mahalle dokusu, eğitim alanları, ticaret aksları ve kamusal kullanımlarla birlikte değerlendirmesi, Külliye'nin zaman içerisinde kaybettiği kentsel ilişkileri yeniden kurma amacıyla, geniş ölçekli analizler yaparak eğitim, sağlık, kültür ve mahalle yaşamı arasında yeni bağlantılar kurma hedefi, alanın kentsel bağlamını güçlü biçimde ele alması ve külliye'yi kent yaşamının aktif bir parçası olarak yeniden konumlandırmaya çalışması olumlu bulunmuştur. Bununla birlikte, kentsel ölçekte ortaya konan güçlü yaklaşımın alan ölçeğinde aynı açıklıkta sürdürülemediği, detay düzeyindeki mekânsal kararları, program önerileri ve kullanıcı deneyiminin yeterince okunabilir olmadığı değerlendirilmiştir. Önerinin yarışma alanını kent bütünü içerisinde değerlendirme çabası, Külliye'nin çevresindeki parçalanmış kamusal alanları bütünleştirme ve yaya sürekliliğini güçlendirme hedefi değerli bulunarak 4/1 (karşı oy: M.Cellat) oy çokluğu ile **İkincilik Ödülüne** layık görülmüştür.

9 sıra nolu proje- Analizler, kullanım senaryoları, program önerileri ve mekânsal müdahaleler arasında tutarlı bir ilişki kurulması; "İzler ve rutinler" kavramı üzerinden geliştirilen yaklaşımı ve projenin yalnızca fikir düzeyinde kalmayarak okunabilir ve deneyimlenebilir bir mekânsal kurgu ortaya koyması; Medresenin yeniden işlevlendirilmesi, avluların aktif kullanıma açılması, çocuk ve eğitim odaklı programların önerilmesi ve külliye'nin günlük yaşamla ilişkilendirilmesi; topoğrafyayı tasarımın temel girdilerinden biri olarak ele alması, alanın eğimli yapısını çeşitli teraslar, seyir noktaları ve kamusal kullanımlarla değerlendirmesi, kot farklılıklarını tasarımın önemli bir bileşeni hâline getirebilmesi ve önerilen müdahalelerin genel olarak mevcut tarihî yapıların önüne geçmeyen, onları destekleyen ve görünür kılan bir yaklaşımla ele alınması değerli bulunmuştur. Bununla birlikte, tarihi yapılar önünde önerilen bazı yeni strüktürlerin ve dolaşım elemanlarının yer yer baskın bir dil oluşturduğu, bazı noktalarda külliye'nin tarihî karakteriyle rekabet etme riski taşıdığı değerlendirilmiştir. Ancak bütünde güçlü bir kavramsal çerçeveyi mekânsal önerilere dönüştürebilmesi, tarihî mirası gündelik yaşamla ilişkilendirebilmesi, topoğrafyayı etkin kullanması ve yarışmanın "karşılaşma" temasına somut mekânsal karşılıklar üretebilmesi, alanın tamamına ilişkin olgun ve bütüncül bir tasarım kuran tavrı nedeniyle başarılı bulunarak oybirliğiyle **Birincilik Ödülüne** layık görülmüştür.

Jüri tarafından yapılan değerlendirmeler sonrasında 3.Turda elenen

6 sıra nolu projede önerilen müdahale üç boyutlu mekânsal kurgusunu yeterince net temsil edememiş olsa da yeni yapıyı baskın bir nesne olarak tanımlamak yerine araziyle bütünleşen, topografya içerisine yerleşen ve açık alan sürekliliğini koruyan bir müdahale geliştirme niyeti ve başarılı grafik dili olumlu bulunduğundan;

19 sıra nolu projenin Külliye, pazar alanı, park ve kent merkezi arasındaki ilişkileri birlikte değerlendirmesi ve geçmişte sokakta yer alan pazar alanının yeniden canlandırarak Medrese'nin içine uzanan ve avlusunu da yaşantıya katan bir aks kurma niyetini kapsayan cesur ve net yaklaşımı, bu aksın topografya ile kurduğu ilişki ve farklı kotlardan alanı izlemeye olanak tanıma çabası takdir edilerek

20 sıra nolu projenin Külliye çevresindeki kamusal boşlukları, yaya bağlantılarını ve mahalle ölçeğindeki karşılaşma alanlarını yeniden yorumlama çabası, mahalle yaşamını destekleyen küçük ölçekli kamusal müdahaleler ve açık alan sürekliliği oluşturma yaklaşımı olumlu bulunarak

Satın Alma Ödülü almalarına ve idare tarafından ayrılan bütçe çerçevesinde her birine 15.000 TL verilmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.